

tat el marcaria per sempre: acusat d'assassinar el seu pare-mentor (la veritat, el va matar per estalviar-li el deshonori d'una execució), negant-se a confessar malgrat les horribles tortures dels americans, Hel viu en una presó-zulo on disciplina la seva ment, descobreix que té un sisè sentit que el torna gairebé invencible i surt d'allà per una negociació amb els seus odiats capturadors americans (però maquinant una meditada revenja,

Winslow se centra en un episodi del passat de Nicholai: quan als 26 anys surt de la presó i serveix a la CIA

que Winslow també recupera). A més, amb l'ajuda d'un diccionari i algun llibre, ha après l'eusquera (cosa que vindrà a tomb més endavant, i tenint en compte que el mateix Trevisan va passar llargues temporades al País Basc francès, i que Nicholai hi viurà, i tindrà un amic basc xerraire fins a l'exageració).

Shibumi, si no de culte, és tota una gran curiositat. És un tens thriller amb un protagonista superdotat i complet: el go, l'art de la guerra, l'espeleologia, el separatisme basc i d'altres coses se'ns expliquen aquí. I Winslow no podia superar Trevisan en aquest aspecte, diria jo, instructiu fins a la raresa. Però sí que podia fer una cosa que de fet va fer, i molt bé:

remuntar-se als orígens de Nicholai, i centrar-se en un episodi de la seva vida esmentat a *Shibumi*: quan Nicholai, de vint-i-sis anys, surt d'aquesta horrible presó per prestar un servei a la CIA. En altres paraules, donant-li un bon guió, buscant un excepcional punt de partida, fent-lo avançar per territori minat i mostrant-nos un heroi que no té objeccions a l'hora de desafiar l'home més poderós de Saigon, entre altres gestes. Som al 1951 i Nicholai ha d'assassinar el delegat soviètic a Pequín. O, en altres paraules, fastiguejar les relacions entre la URSS i la Xina.

No és fàcil comparar els dos llibres. Hi ha sornegueria a *Shibumi*, en la forma en què Trevisan es burlava dels seus compatriotes americans: d'Andy Warhol i del *pop art*, o dels de la CIA, o de les pel·lícules de Clint Eastwood d'aquell temps (una novel·la seva, *La sanción de Eiger*, va ser portada al cinema amb aquest actor). Winslow no és burleta (encara que homenatja Nicholai buscant-li un amic de gran verborrea, com aquest amic basc que tindrà Nicholai molt més endavant), i va directe al thriller efectiu i amb glamour. Així recupera –amb pincet i amb gran respecte– Nicholai Hel, l'assassí del sisè sentit. I Hel torna, trenta anys després, amb el seu sisè sentit intacte. Torna per ser portat al cinema. I vés a saber si Winslow no es riurà d'aquesta futura pel·lícula –amb Leonardo di Caprio– també. |

Josep Rius-Camps
Diari de Teofil

FRAGMENTA
EDITORIAL

La ficció o la vida Tants casos de corrupció als jutjats ens remetent als escrits de Teofil sobre Jesús

Temptació al dia

ADA CASTELLS

Pot semblar paradoxal però vincular uns textos tan antics com els de la Bíblia amb l'actualitat és més fàcil del que se suposa i, si al damunt, ens basem en un llibre que repassa els escrits de Lluc, la relació amb els nostres temps encara és més oportuna. Quan Lluc narra l'episodi de les temptacions explica que, mentre divisaven el paisatge, el diable li va dir a Jesús: "Et donaré enterament tota aquesta autoritat i la glòria de tot això, perquè m'ha estat confiada a mi i jo la dono a qui vull". Ja sabem que el de Natxaret no va picar l'ham, però molts dels que aquestes dies estan passant pels tribunals acusats de corrupció sí que van sucumbir a aquesta temptació vinculada amb la cobdícia, la prepotència i l'ansia de riquesa.

Al llarg del llibre de Josep Rius-Camps, trobem molts més passatges que ens remetent al nostre temps i és que es tracta d'un repàs exhaustiu de la feina d'un dels autors més contemporanis de la Bíblia: Lluc. Rius-Camps, professor emèrit de la Facultat de Teologia de Catalunya i Doctor del Pontifici Institut Oriental de Roma, ja va preparar fa tres anys l'edició en un sol llibre dels escrits de Lluc en col·laboració amb la filòloga de la Universitat de Gal·les Jenny Read-Heimerdinger. Es tractava de recuperar la idea que els escrits de Lluc, que en les Bibles habituals se'ns presenten per separat en

forma del seu *Evangeli* i del *Llibre dels Fets dels Apòstols*, formaven part d'un sol text amb un objectiu clar: demostrar que Jesús era el Messies. De fet, Lluc atenia així a l'encàrrec d'Alexandre Teofil, cunyat de Caifàs, el summe sacerdot que va portar Jesús a la creu. Quan Joana i Susanna van informar a Teofil de qui era realment Jesús, ell es va quedar amb l'ansia de saber si s'havien equivocat condemnant-lo.

Rius-Camps ha volgut fer un pas més en la divulgació del seu estudi i presenta aquest llibre utilitzant les eines de la ficció. *Diari de Teofil* aplega els suposats escrits que aquest summe sacerdot envia a la seva mare a mesura que va rebent els descobriments de Lluc. El llibre és molt renovador ja que se'ns presenten amb tota franquesa els dubtes dels deixebles envers Jesús, es posa èmfasi en el fet que el seu missatge és de caire universal i ens planteja preguntes ben interessants com "si Jesús sentia alguna predilecció pels més marginats o si, al contrari, vam ser nosaltres els que el vam abocar al món de la marginació".

Podem concloure, doncs, que el component més actual de la demostració de Lluc i, de retruc, d'aquest diari que s'ha empecat Rius-Camps, és que no ens ha de fer por una actitud ben necessària en temps de crisi: rectificar. No ens oblidem que diuen que és de savis. |

Matas en el banc dels acusats de l'Audiència Provincial de Palma

JAIME REINA

ESCRITURES

Dimecres, 25 gener 2012

Culturals La Vanguardia

11